

Vzdělávací program

Pořadové číslo: 1

1. Název vzdělávacího programu:

Orální historie a její využití ve výuce.

Občanské sdružení Zapomenutí pracuje již od roku 2001 na programech, které využívají principů orální historie při pátrání po historii regionů. Na principech orální historie jsou založené studentské projekty (Zmizelí sousedé, Stopy totality), ve kterých žáci poznávají historii svého okolí, tzv. malé dějiny. Skupiny 4-20 studentů vedou pedagogové, kteří koordinují jejich práci, vedou je v jejich aktivitách tak, aby výstupy měly vysokou odbornou úroveň a mohl být prezentován širšímu žákovskému kolektivu i veřejnosti. K tomu potřebují odborné znalosti nejen z oblasti historie, ale i z práce s pořizováním rozhovorů s pamětníky, práce s archivními materiály, historickými dokumenty a dobovým tiskem. Pro pedagogy, kteří se rozhodnou využít principy orální historie v dlouhodobých projektech nebo ve výuce byl připraven seminář.

Rozsah kurzu je 8 hodin.

Obsahovou náplň tvoří seznámení s principy orální historie, teorie a praktické využití ve výuce s názornými ukázkami jako jsou rozhovory, výstupy, etické mantinely, podmínky publikování. Referenčním historickým rámcem jsou 50. léta.

Jednotlivé semináře budou vždy připraveny s referencemi ke konkrétnímu regionu, kde se seminář pořádá.

2. Počet účastníků: 15-22

3. Obsah - podrobný přehled témat výuky a jejich anotace včetně dílčí hodinové dotace:

Orální historie a její využití ve výuce.

Téma	Forma	Vyučovací hodina	Lektor
Úvod – seznámení s programem a s projektem Stopy totality		0,5	Gabal'ová
Orální historie – kvalitativní interdisciplinární metoda. Definice orální historie a jejích metod. Orální historie v ČR a v zahraničí. „Mluvené dějiny“, „žitá svědectví“, „lidský aspekt historie“. Praktické ukázky a cvičení.	Multimediální prezentace,	1	Bouška, Louč, (asistent Vaňous)
Stopy nedávné historie – komunistická diktatura v bývalém Československu (příklady dobré praxe)	Interaktivní přednáška	2	Bouška, Louč, Vaňous,

Odborné zaznamenávání mluveného projevu, jeho analýza a interpretace. Vztah tazatele a narátora. Orální historie a etika. Prezentace rozhovoru a publikace výstupů.	Multimediální prezentace, nácvik	1	Bouška, Louč, Vaňous,
Přepis rozhovoru a archivace. Analýza rozhovoru. Interpretace poznatků.	Multimediální prezentace, nácvik	1	Bouška, Louč, Vaňous,
Didaktické opory (Robert Stredling)	Přednáška	1	Bouška, Louč, Vaňous,
Využití prvků oral history ve výuce. Příprava a realizace školního projektu. Nahrávání, natáčení, zpracování, výstupy. Prezentace výstupů (od nástěnky k multimediální výstavě.	Workshop, prezentace	1,5	Bouška, Louč, Gabařová (Vančurová), Vaňous,
Realizované projekty (Stopy totality, Zmizelí sousedé, Političtí vězni), závěr, evaluace		0,5	Gabařová / Vančurová

4. Forma:

Prezenční forma; seminář.

5. Maximální počet účastníků a upřesnění cílové skupiny:

Maximální počet účastníků: 28

Cílovou skupinou jsou:

- učitelé společenských věd druhého stupně základních (dějepis, občanská nauka, jazyky, výtvarná a hudební výchova)
- učitelé společenských věd všech typů středních škol (dějepis, občanská nauka, počítače, literatura, výtvarná a hudební výchova)
- pedagogové volného času – učitelé zájmových kroužků a klubů

6. Lektori:

PhDr. Tomáš Bouška, PhD., Mgr. Michal Louč, Mgr. Jaroslav Vaňous, Ing. Arch. Dana Gabařová, Mgr. Marta Vančurová

Mgr. Michal Louč – absolvent magisterského studia oboru sociální antropologie na Univerzitě Pardubice (2010).

Od roku 2007 je lektorem a dobrovolnický se podílí na organizaci pardubické části mezinárodního festivalu dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět.

Je členem České asociace orální historie a v únoru 2009 byl zvolen předsedou její revizní komise.
Je aktivním členem iniciativy Političtí vězni.cz.

Od 2010 interní doktorand Ústavu historických věd Filozofické fakulty Univerzity Pardubice.

Od roku 2011 realizuje kurz Dílna rozhovorů s pamětníky pro Vyšší odbornou školu publicistiky.

Ing. Arch. Dana Gabařová –

V letech 2000-2008 pracovala jako lektorka pro Vzdělávací a kulturní centrum Židovského muzea v Praze, přičemž v letech 2006-2007 byla koordinátorkou vzdělávacích projektů.

Od roku 2001 spolupracuje na projektu Zmizelí sousedé jako metodik a grafik,

V letech 2002 – 2006 vedla jako koordinátor a jako lektor projekt „Asi-milování?“

Od roku 2008 vede projekt Hrozby extremismu – Příležitosti demokracie občanského sdružení Asi-milování.

Od roku 2010 je koordinátorkou aktivit a lektorkou projektu Stopy totality obč. sdružení Zapomenutí.

Mgr. Marta Vančurová –

Dětské vývojové centrum Georgetown University Washington – výzkum (1994-1997)

Absolventka magisterského studia Pedagogické fakulty UK – (1997) (magisterská práce – Úspěšnost multikulturní výchovy v americké společnosti – Afirmativní akce v amerických školách)

1976-1980– Dětský domov Horní Počernice,

1984-1991 program pro předškolní a mimoškolní výchovu ZUŠ Rychnov nad Kněžnou, ZŠ Javornice, ZUŠ Žamberk (do míry schválení Okresním odborem školství)

1991-93 – založení a tvorba koncepce soukromé integrované ZŠ Vamberk

1993-1996 – výzkum ve školách v Washington DC, USA (Anti-bias curriculum)

1997 – výzkum pro vládu ČR (Rada pro národnosti) o situaci menšin v USA a úspěšnosti Afirmativní akce (publikováno)

1998 – modifikace Anti-bias curricula pro české školy, publikováno

1997-2004 – Židovské muzeum Praha

Od 1999 – iniciátor a vedoucí projektu Zmizelí sousedé, založení o.s. Zapomenutí

Od 2010 – vedoucí projektu Stopy totality

Mgr. Jaroslav Vaňous – absolvent magisterského studia odboru Orální historie - soudobé dějiny FHS UK (absolvoval 2011), má ukončené studium oboru politologie na FSV UK (absolvoval 2010). Bakalariát na odboru politologie a mezinárodních vztahů FSV UK získal v roce 2007

Od roku 2011 je lektorem Zapomenutí, o.s. v projektu Stopy totality.

7. Odborný garant:

PhDr. Tomáš Bouška, PhD. – je absolventem Ústavu politologie na FF UK v Praze, je členem výkonného výboru České asociace orální historie. V letech 2005-2008 byl projektovým manažerem a vedoucím kanceláře občanského sdružení ANO pro Evropu, které dalo záštitu grantovému projektu "*Czechoslovak Political Prisoners - Oral Histories of Victims of Stalinism*". Je zakladatelem a předsedou dobrovolnického sdružení Političtí vězni.cz a spoluautorem publikací "*Czechoslovak Political Prisoners – Life Stories of 5 Male and 5 Female Victims of Stalinism*" a „Českoslovenští političtí vězni. Životní příběhy“ a dokumentárního portréту „K.Ch“. Od roku 2008 vyučuje tematiku orální historie na VOŠP, v současnosti pracuje na pozici Development and Strategy Manager v ASPEN Institute Prague.

Kontakt:

martavan@gmail.cz, stopy.totality@seznam.cz

Marta Vančurová: +420 603 147 074

evropský
sociální
fond v ČR

